

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte –Timofti Vladimir,

Judecători –Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatole, Cobzac Elena

juducând, fără citare părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Gamurari Victoria în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018 și a sentinței Judecătorei Orhei sediul central din 29 iunie 2018, în cauza penală în privința lui

Culeac Viorel Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-nul xxxxx s. xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 03.02.2017 – până la 29.06.2018

instanța de apel:

de la 30.07.2018 – până la 12.12.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 20.02.2019 – până la 25.06.2019

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Orhei sediul central din 29 iunie 2018, Culeac Viorel Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la amendă în mărime de 1.000 unități convenționale, ceea ce constituie 50.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de pădurar și de a exercita activități legate de administrarea bunurilor pe un termen de 2 ani 6 luni;

- art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la amendă în mărime de 800 unități convenționale (o unitate convențională egală cu 20 lei, conform prevederilor art. 64 alin. (2) Cod penal, în redacția în vigoare la data comiterii infracțiunii), ceea ce constituie 16.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de pădurar și de a exercita activități legate de administrarea bunurilor pe un termen de 2 ani 6 luni;

Conform art. 84 alin. (1) și (2) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul total al pedepselor i-a fost stabilit lui Culeac Viorel pedeapsă definitivă sub formă de amendă în mărime de 1.800 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 66.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de pădurar și de a exercita activități legate de administrarea bunurilor pe un termen de 5 ani.

A fost admisă integral acțiunea civilă depusă și s-a încasat de la Culeac Viorel în beneficiul ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” prejudiciul material în mărime de 98.605, 40 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Culeac Viorel, fiind angajat în calitate de pădurar la Ocolul silvic Susleni în baza contractului nr. 409 din 14.09.2016 pe un termen nedeterminat, având, conform fișei postului aferent contractului de muncă nr. 409 din 14.09.2016, ca atribuție de serviciu, doar constatarea contravențiilor și infracțiunilor silvice și prezentarea în mod de urgență a informației maistrului pădurar sau șefului ocolului silvic pentru întocmirea procesului - verbal de contravenție, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altor persoane prin înșelăciune, folosindu-se de situația de serviciu, cunoscând că nu este în drept să aplice amendă pentru contravențiile constatate, la 19.11.2016, în a doua jumătate a zilei, ora concretă nu a putut fi stabilită, la intrarea din s. Susleni, r-ul Orhei, l-a stopat pe Guja Iurie, care se deplasa cu mijlocul de transport cu tracțiune animală (căruță) în care avea crengi (masă lemnoasă) culese din fâșia forestieră, ce aparține Primăriei Susleni, r-nul Orhei și sub pretextul de a nu-l amenda și a nu-i aresta căruța, a obținut de la Guja Iurie suma de 2.000 de lei.

Tot el, în perioada 16.09.2016 - 21.06.2017, deținând funcția de pădurar al Ocolului silvic Susleni în baza ordinului directorului Întreprinderii pentru Silvicultură Orhei nr. C-01/167 din 14.09.2016, având în administrare și gestionare masă lemnoasă încredințată în condiții legale, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, în același timp folosindu-se de situația de serviciu, intenționat a însușit ilegal 68,3 metri steri de lemn tare, pentru foc, în sumă de 37.565 lei; 29 metri steri de lemn de cireș, pentru foc, în sumă de 13.050 lei; 5 metri steri de lemn de arțar, pentru foc, în sumă de 2.250 lei; 13,2 metri steri de lemn moale, pentru foc, în sumă de 4.620 lei; 2,4 metri steri lemn gater specia frasin calitatea III, cu diametrul 14 – 24, în sumă totală de 4.656 lei; 13,9 metri steri lemn de construcție specia frasin, în sumă de 26.966 lei; 0,92 metri steri lemn de frasin, în sumă de 1.232,80 lei; 12,3 metri steri de lemn tehnic specia frasin, în sumă de 8.265,60 lei, cauzându-i astfel părții vătămate ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Orhei” prejudiciu material considerabil în sumă totală de 98.605,60 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, faptele inculpatului Culeac Viorel, au fost calificate *de drept* în baza art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile, cu folosirea situației de serviciu*; în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal – *delapidarea averii străine, încredințată în administrarea vinovatului cu cauzarea de daune în proporții considerabile și cu folosirea situației de serviciu*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, la data de 13 iulie 2018, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d) și art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

În motivarea apelului a fost invocat că:

- în privința episodului cu suma de 2.000 de lei, nu s-a demonstrat faptul primirii ilegale a acestei sume;

- învinuirea în baza art. 190 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal nu este clară, nefiind demonstrat prin ce s-a manifestat înșelăciunea, iar inculpatul avea funcția de pădurar și atribuții de serviciu legate de constatarea abaterilor în domeniul silvic;

- cu referire la infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, instanța de judecată nu a indicat nici o modalitate concretă prin care a avut loc însușirea masei lemnoase, anume de către inculpat;

- toți martorii au confirmat că, inculpatul nu avea studiile necesare în domeniul silviculturii, dar nu au indicat cum acesta a însușit masa lemnoasă;

- actele de inventariere a integrității masei lemnoase au fost întocmite cu încălcarea prevederilor instrucțiunii cu privire la efectuarea reviziilor și controlului operativ în fondul forestier proprietate publică a statului nr. 159 din 30.05.2016.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, în partea în care Culeac Viorel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal și a pedepsei, fiind pronunțată o nouă hotărâre prin care:

Culeac Viorel, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1.000 unități convenționale, echivalentul a 50.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de pădurar și de a exercita activități legate de administrarea bunurilor pe un termen de 2 ani 6 luni.

Lui Culeac Viorel, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale, echivalentul sumei de 16.000 lei (o unitate convențională egală cu 20 lei, conform prevederilor art. 64 alin. (2) Cod penal, în redacția în vigoare la data comiterii infracțiunii), cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de pădurar și de a exercita activități legate de administrarea bunurilor pe un termen de 2 ani 6 luni.

În temeiul art. 84 alin. (1) și (2) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilit lui Culeac Viorel pedeapsă definitivă sub formă de amendă în mărime de 1.100 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 52.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de pădurar și de a exercita activități legate de administrarea bunurilor pe un termen de 5 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

5. În motivarea hotărârii adoptate, instanța de apel a menționat că, sentința a fost pronunțată la 29.06.2018, iar ulterior acestei date, a fost emisă Legea pentru modificarea unor acte legislative nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, prin care la art. IV pct. 4), a fost modificat art. 190 Cod penal și s-a stabilit că, în dispoziția alineatului (2), litera c) a fost exclusă.

În ce privește circumstanțele cauzei, instanța de apel a considerat că, este

necesar de a fi constatată pe nou fapta comisă de către inculpatul Culeac Viorel în privința episodului din 19.11.2016 cu partea vătămată Guja Iurie, deoarece s-a stabilit că, acțiunile vinovatului se califică în baza art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, fără calificativul prevăzut de lit. c) - „cu cauzarea de daune în proporții considerabile”.

Astfel, ținând cont de prevederile art. art. 394 alin. (1) pct. 1), 409 alin. (2) și 419 Cod de procedură penală, instanța de apel a ajuns la concluzia de a casa sentința în partea în care inculpatul Culeac Viorel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal.

Cu referire la circumstanțele de fapt ale cauzei, instanța de apel a constatat următoarea stare de fapt: Culeac Viorel, fiind angajat în calitate de pădurar la Ocolul silvic Susleni în baza contractului nr. 409 din 14.09.2016 pe un termen nedeterminat, având, conform fișei postului aferent contractului de muncă nr. 409 din 14.09.2016, ca atribuție de serviciu, doar constatarea contravențiilor și infracțiunilor silvice, și prezentarea în mod de urgență a informației maistrului pădurar sau șefului ocolului silvic pentru întocmirea procesului-verbal de contravenție, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altor persoane prin înșelăciune, folosindu-se de situația de serviciu, cunoscând că nu este în drept să aplice amendă pentru contravențiile constatate, la 19.11.2016, în a doua jumătate a zilei, ora concretă nu a putut fi stabilită, la intrarea din s. Susleni, r-nul Orhei, l-a stopat pe Guja Iurie, care se deplasa cu mijlocul de transport cu tracțiune animală (căruță) în care avea crengi (masă lemnoasă) culese din fâșia forestieră ce aparține Primăriei Susleni r-nul Orhei și sub pretextul de a nu-l amenda, și a nu-i aresta căruța, a obținut de la Guja Iurie suma de 2.000 de lei.

Respectivele acțiuni ale inculpatului au fost încadrate în baza infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, după semnele calificative - dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită cu folosirea situației de serviciu.

Privitor la episodul cu partea vătămată Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”, instanța de apel a considerat că, prima instanță a conchis corect că inculpatul Culeac Viorel a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, deși inculpatul Culeac Viorel nu și-a recunoscut vina în privința comiterii infracțiunilor imputate, vinovăția acestuia și-a găsit confirmare și prin declarațiile date în ședința de judecată a primei instanțe de către partea vătămată Guja Iurie (f.d. 89, v. 3), martorii Guja Elena (f.d. 105, v. 3), Boldurat Ilie (f.d. 107 v. 3), Guja Nicolae (f.d. 120, v. 3), Don Eugen (f.d. 120 v. 3), reprezentantul părții vătămate ÎS „Întreprinderea de Silvicultură Orhei”, Rotari Mariana (f.d. 119, v. 3), martorii Popescu Elena (f.d. 114, v. 3), Bîzdîga Gheorghe (f.d. 116, v. 3), Cucu Nicolae (f.d. 122, v. 3), Agachi Tatiana (f.d. 124, v. 3), Nazaria Vladimir, precum și materialele dosarului: copia certificatului de confirmare a proprietății pădurii satului Susleni, r-nul Orhei; copia planului cadastral al sectorului de pădure al sat. Susleni, r-nul Orhei; copia contractului individual de muncă nr. 409 al lui Culeac Viorel (f.d. 10, v. 1); copia fișei postului aferent

contractului individual de muncă nr. 409 din 14.09.2016; copia ordinului de angajare în muncă nr. C-01/167 din 14.09.2016 emis de directorul Întreprinderii pentru Silvicultură Orhei, Viorel Petic (f.d. 8, v. 1); copia ordinului cu privire la demisie nr. C-01/168 din 16.09.2016, emis de directorul Întreprinderii pentru Silvicultură Orhei, Viorel Petic (f.d. 9, v. 1); copia contractului individual de muncă nr. 409 al lui Culeac Viorel din 14.09.2016 (f.d. 10 – 12, v. 1); copia contractului cu privire la răspundere material individuală deplină nr. 31 din 14.09.2016 al lui Culeac Viorel (f.d.13, v. 1); copia Fișei de post aferent contractului de muncă nr. 409 din 14.09.2016, care reglementează funcția de pădurar (f.d. 14-16, v. 1); copia ordinului nr. 58 P din 05.07.2017 cu privire la efectuarea anchetei de serviciu pe numele pădurarului ocolului silvic Susleni - Culeac Viorel (f.d. 19, v. 1); copia procesului - verbal privind rezultatele anchetei de serviciu efectuate conform ordinului nr. 58 P din 11.07.2017 (f.d. 20, v. 1); copia Listei de inventariere din 11.07.2017, potrivit căreia, s-a constatat un neajuns de lemn de 146,05 m³ (f.d. 21-22, v. 1); copia procesului-verbal din 19.07.2017 privind rectificarea datelor revizuirii stocurilor de producție forestieră conform ordinului nr. 58-P din 05.07.2017, conform căruia a fost depistat un neajuns de masă lemnoasă în sumă de 98.605,40 lei și un surplus de masă lemnoasă în sumă de 40.481,50 (f.d. 66 - 67, v. 1); copia Listei de inventariere din 19.07.2017, conform căreia, a fost depistat un neajuns de masă lemnoasă în sumă de 98.605,40 lei și un surplus de masă lemnoasă în sumă de 40.481,50 (f.d. 68 - 69, v. 1); copia ordinului nr. C-01/105 din 21.06.2017, conform căruia, la 19.01.2017 a fost depistat faptul tăierii ilicite a 15 arbori cu un volum al masei lemnoase de 1,89 m³. La 25.01.2017 a fost depistat faptul defrișării a 13 arbori (specie stejar) în volum al masei lemnoase de 2,991 m³. La 13.06.2017 au fost depistate tăieri ilegale în volum de 18,7 m³ (f.d. 17-18, v. 1); copiile actului de primire-predare din 17.09.2016 dintre pădurarul Cantonului nr. 1 Deleu Ștefan și Culeac Viorel (f.d. 70-84, v. 1); copiile Actului de primire-predare din 26.06.2017 dintre pădurarul Cantonului nr. 1 Culeac Viorel și Scripnic Valentina (f.d. 237-248, v. 1).

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele inculpatului, precum că în privința episodului din 14.09.2016, în care parte vătămată este Guja Iurie, ultimul îl învinuiește pe nedrept de comiterea infracțiunii imputate pe fondul unui conflict pe care l-au avut anterior, însă reieșind din declarațiile martorilor audiați, s-a stabilit că inculpatul a cerut de la Guja Iurie 2.000 de lei, invocând că dacă nu o va face, îi va aplica amendă și-i va aresta căruța și calul. Astfel, anume așa s-a manifestat metoda înșelăciunii – adică, inculpatul a prezentat un neadevăr ca fiind un fapt adevărat, creîndu-i părții vătămate impresia eronată că în atribuțiile sale ar intra și amendarea persoanelor prinse că au sustras lemne din pădure.

De asemenea, instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele inculpatului, precum că în privința episodului din perioada 16.09.2016 – 21.06.2017, în care parte vătămată este ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”, atunci când s-a angajat ca pădurar, deja existau neajunsurile indicate în actul de predare - primire întocmit când a fost concediat și că în momentul angajării nu s-a verificat pădurea. La aceste alegații, instanța de apel a notat că, fiind o persoană matură și responsabilă,

este puțin probabil că inculpatul nu a citit când a semnat actul de predare-primire. În afară de aceasta, martorii audiați au declarat că, deoarece la concediere inculpatul Culeac Viorel nu a fost de acord cu rezultatul inventarierii, a fost efectuată inventarierea repetată și o a treia inventariere, și în toate cazurile s-au depistat neajunsuri.

Totodată, la angajare în calitate de pădurar a inculpatului Culeac Viorel, a fost întocmit Actul de primire-predare din 17.09.2016 dintre pădurarul Cantonului nr. 1 Deleu Ștefan și Culeac Viorel (f.d. 70-84, v. 1). Astfel, conform procesului - verbal din 17.09.2016, rezultă că inculpatul a recepționat de la fostul pădurar un neajuns nesemnificativ de masă lemnoasă (f.d. 72, v. 1).

La capitolul stabilirii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de faptul că, ambele infracțiuni comise sunt grave, inculpatul nu se află la evidența medicilor psihiatru și narcolog, la locul de trai se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale. În calitate de circumstanță atenuantă se atestă prezența a trei copii minori la întreținere, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Prin urmare, dat fiind că inculpatul a comis două infracțiuni, în temeiul art. 84 alin. (1) și (2) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate pentru săvârșirea faptelor prejudiciabile prevăzute de art. art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal și art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, instanța de apel a ajuns la concluzia de a-i stabili lui Culeac Viorel pedeapă definitivă sub formă de amendă în mărime de 1.100 de unități convenționale, echivalentul sumei de 52.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de pădurar și de a exercita activități legate de administrarea bunurilor pe un termen de 5 ani, această pedeapsă fiind una echitabilă și rezonabilă.

Cu referire la pretenția părții vătămate ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” privind încasarea de la inculpatul Culeac Viorel a prejudiciului material în sumă de 98.605,40 lei - contravaloarea neajunsului de producție forestieră, instanța de apel a considerat că, prima instanță a aplicat corect prevederile art. art. 219, 220, 387 alin. (1) Cod de procedură penală și a conchis just de a încasa de la Culeac Viorel în beneficiul ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” prejudiciul material în mărime de 98.605,40 lei, mărimea prejudiciului material fiind stabilită cert în rechizitoriu.

6. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar, la data de 06 februarie 2019, de către avocatul Gamurari Victoria, în numele inculpatului, care solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Culeac Viorel să fie achitat.

În motivarea recursului ordinar autorul invocă:

- sunt un șir de încălcări ale legii materiale, cât și procesuale, ce au dus la aplicarea greșită a normelor de drept material și procesual de către instanțele de fond, care a generat aprecierea greșită a probelor, a faptelor și circumstanțelor cauzei, prin urmare fiind prezentă o neconcordanță a acestora cu starea de fapt stabilită de instanțe, în urma cărora acestea au emis hotărâri de condamnare neechitabile, ilegale și neîntemeiate;

- lipsesc probe care indică asupra vinovăției inculpatului Culeac Viorel;
- potrivit învinuirii în baza art. 190 alin. (2) Cod penal, ce i se impută lui Culeac Viorel, instanța nu a sesizat lipsa elementelor infracțiunii și anume a laturii obiective – înșelăciune;

- învinuirea potrivit art. 191 alin. (2) Cod penal, nu a fost demonstrată prin nici o probă, iar cantitatea de masă lemnoasă, ce se pretinde că ar fi fost sustrasă, nu a fost identificată, nu a fost găsită în proprietatea inculpatului, nu a fost dovedită vânzarea, fie prezența declarațiilor unor martori care ar fi văzut delapidarea acestei cantități de lemn. Astfel, în acțiunile inculpatului nu au fost întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) Cod penal;

- declarațiile părții vătămate Guja Iurie, martorilor Guja Elena, Guja Nicolae, au fost puse la baza sentinței, însă acești martori sunt persoane cointeresate, cu care inculpatul a avut careva certuri, respectiv Guja Iurie în semn de răzbunare a depus astfel de mărturii. Prin urmare, aceste declarații nu pot constitui probe în sensul acuzării;

- instanțele de judecată urmau să dea o apreciere pozitivă declarațiilor martorului Popov I., care fiind audiat în calitate de martor în ședința de judecată a declarat că a fost angajat sezonier, iar la momentul transmiterii actelor către Culeac Viorel, Bâzdîga Gheorghe a rugat să ia în primire și lipsa masei lemnoase, care a mai declarat că lemne se fură. Nu este clar însă, de ce aceste declarații nu au fost apreciate și puse la baza hotărârilor judecătorești, fără careva motivare referitor la netemeinicia acestora.

În drept, recursul declarat este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referințe privind opinia sa asupra recursului declarat:

7.1 Procurorul, care a solicitat de a decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel în mod concludent a constatat, apreciind circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului, și încadrarea juridică a acțiunilor infracționale ale acestuia în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, respectiv conformându-se prevederilor art. 414 Cod de procedură penală.

7.2 Direcorul Î.S. „Întreprinderea pentru Sivicultură Orhei”, Petic Viorel, care a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil, considerând că instanțele de fond au concluzionat corect că, inculpatul Culeac Viorel a comis infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, fiind date și o apreciere corectă declarațiilor tuturor martorilor, inclusiv ale martorului Popov I.

8. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat

legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Dispoziția art. 424 Cod de procedură penală, stipulează că, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 aceluiași Cod, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația.

Potrivit art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Colegiul penal lărgit atestă că, recurentul în cauza deferită judecării, invocă ca temeiuri de drept pentru casarea hotărârii contestate pct. 6) și 8) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Referitor la invocarea prezenței în speță a temeiului de casare invocat de către apărător, prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal relevă că, această normă procesuală, de fapt, stipulează 5 cazuri de casare, după cum urmează:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii;
- dispozitivul hotărârii este expus neclar;
- instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Însă, reieșind din textul recursului declarat nu se atestă și nici nu se întrevede o careva argumentare sub aspectul prezenței vreunui temei pentru recurs din cele prevăzute la norma procesuală enunțată mai sus. Prin urmare, invocarea normei menționate ca temei pentru recurs, Colegiul o apreciază ca fiind una formală și nemotivată, ceea ce este inadmisibil la declararea recursului ordinar.

Deși, autorul recursului nu a indicat și nu a motivat care din cazurile prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală a fost admis ca eroare de drept la judecarea cauzei în ordine de apel, analizând hotărârea contestată a instanței de apel, Colegiul penal apreciază că, în prezenta speță instanța de apel și-a motivat decizia cu respectarea prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală. Decizia cuprind temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la respingerea argumentelor de nevinovăție invocate de inculpat, fiind motivată just adoptarea soluției adoptate. În această ordine de idei, Colegiul lărgit atestă că, instanța de apel a respectat și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, expunându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel și prin hotărârea adoptată a oferit răspunsuri temeinice asupra acestora, în coraport cu circumstanțele stabilite în prezenta speță, ce au fost verificate în ședință de judecată. Prin urmare, instanța de recurs conchide că, temeiul

pentru recurs invocat de recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit incidența la caz.

În continuare, Colegiul lărgit reține că, autorul recursului invocă, inclusiv și incidența în prezenta speță, a temeiului de casare prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, temei care este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În argumentarea recursului declarat prin prisma temeiului de recurs nominalizat mai sus, în opinia apărătorului probele administrate în ședințele instanțelor de fond nu demonstrează vinovăția inculpatului Culeac Viorel în cele incriminate lui, urmând ca acesta să fie achitat, deoarece lipsesc elementele infracțiunilor imputate.

Analizând circumstanțele și materialele cauzei, în raport cu argumentele expuse de apărătorul inculpatului prin prisma temeiului invocat pentru recurs, Colegiul consideră că, în prezenta speță criticile ultimului sânt nefondate, deoarece instanțele de fond justificate au ajuns la concluzia că inculpatul Culeac Viorel se face vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. d) și art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, cu constatarea și reținerea stărilor de fapt, și de drept, în care sunt prezente toate elementele constitutive ale infracțiunilor menționate.

Astfel, atât prima instanță, cât și instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au examinat complet și obiectiv probele administrate în prezenta cauză, verificându-le sub aspectul pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, atât pe cele obținute în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești în instanțele de fond, atât ale acuzării cât și ale apărării, stabilind aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului Culeac Viorel la săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. d) și art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

Criticile recurentului, precum că în prezenta cauză nu s-a confirmat elementul laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal ce i s-a imputat inculpatului și anume – înșelăciunea, Colegiul consideră că, acestea sunt neîntemeiate, deoarece în urma studierii hotărârilor judecătorești contestate, în prezenta speță, se atestă că concluziile instanței de apel privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de escrocherie, față de partea vătămată Guja Iurie, au fost bazate pe cumulul de probe descrise mai sus în pct. 5, care a fost just evaluat. De asemenea, instanța de apel în hotărârea adoptată a expus considerente justificate asupra prezenței în acțiunile inculpatului a elementului laturii obiective a infracțiunii de escrocherie, prevăzut de art. 190 Cod penal și anume – înșelăciunea. Astfel, fiind corect menționat, reieșind din declarațiile părții vătămate, a martorilor Guja Elena, Boldurat Ilie, Guja Nicolae și Don Eugen, din care s-a stabilit, fără careva dubii că inculpatul a cerut de la Guja Iurie 2.000 lei, preîntâmpinându-l pe ultimul

că, dacă nu o va face îi va aplica amendă, și-i va aresta calul și căruța. Prin urmare, la caz a fost stabilit acel fapt că, înșelăciunea a fost manifestată prin faptul că inculpatul a prezentat un neadevăr ca fiind un fapt adevărat, creându-i părții vătămate impresia eronată că, atribuțiile sale ar consta și în amendarea persoanelor care sustrag lemne din pădure.

Tot la acest capitol, în viziunea Colegiului penal lărgit, în acțiunile inculpatului se regăsește și latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie imputată acestuia, în urma constatării situației de fapt și realizării modului comiterii acesteia, fapt ce indică, că inculpatul, deși, nu avea împuterniciri, conform fișei de post al pădurarului, de a sancționa contravențional persoanele ce taie lemne din pădure fără permisiune, a urmărit în cele din urmă un scop cupidant, însușind suma pretinsă de la partea vătămată Guja Iurie, în mărime de 2.000 lei.

Prin urmare, instanța de recurs apreciază ca fiind corecte concluziile instanțelor de fond, în ce privește stabilirea vinovăției inculpatului Culeac Viorel și prezența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal în acțiunile ultimului, respectiv nu sunt temeieri ca Colegiul să se îndepărteze de la aceste statuări, bazate pe cumulul de probe administrat în cadrul cercetărilor judecătorești.

La fel, Colegiul penal consideră că nu au nici un suport temeinic criticile recurentului, precum că în cauza deferită judecării nu s-a confirmat prin probe incidența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) Cod penal și anume, precum a indicat apărătorul – *însușirea, folosirea sau transmiterea de către făptuitor, în interesul său sau pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri încredințate pentru a le gestiona sau administra*. La aceste alegații, Colegiul specifică, că inculpatului prin prisma infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, i-a fost imputat faptul că, a delapidat averea străină încredințată în administrare cu cauzarea de daune în proporții considerabile și cu folosirea situației de serviciu, învinuire ce a fost confirmată în urma analizei de către instanțele de fond a cumulului de probe, cercetat suplimentar și în instanța de apel, ce au fost indicate în hotărârea contestată. Din probele indicate se atestă că, inculpatul a fost angajat în funcția de pădurar al ocolului silvic Susleni, prin ordinul nr. c-01/167 din 14.09.2016 a directorului Întreprinderii pentru Silvicultură Orhei, fiind semnat cu Culeac Viorel și contractul cu privire la răspundere material-individuală deplină nr. 31 din 14.09.2016. Pe parcursul activității inculpatului în calitate de pădurar, au fost depistate mai multe neajunsuri, acesta fiind sancționat disciplinar nu o singură dată, iar în urma concedierii lui, a fost efectuat mai multe inventarieri, unde în final s-a depistat un neajuns de masă lemnoasă în sumă de 98.605, 4 lei și un surplus de masă lemnoasă în sumă de 40.481,5 lei. Așadar, în speță dată s-a constatat că, inculpatului i-a fost încredințată administrarea bunurilor publice, inclusiv a masei lemnoase din ocolul silvic Susleni, care a dispărut, cauzând Întreprinderii de Silvicultură Orhei un prejudiciu considerabil, iar această dispariție nu a fost justificată de către persoana responsabilă, la caz, Culeac Viorel. Mai mult ca atât, inculpatul nu a prezentat dovezi în sensul contestării, inclusiv pe cale judiciară a rezultatelor inventarierii efectuate la 19.07.2017 (f.d. 66-67 v. 1) și nici ordinul cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare

din 21.06.2017, unde se constată tăieri ilicite a masei lemnoase în ocolul silvic încredințat pentru administrare ultimului, fapt ce confirmă învinuirea imputată lui în sensul menționat.

Nu pot fi reținute de către Colegiu lărgit ca relevante alegațiile recurentului, precum că nu au fost prezentate probe pentru a identifica locul aflării și cantitatea masei lemnoase, ce ar fi fost sustrase de inculpat sau vânzarea acesteia de către el, prezența martorilor ce ar confirma delapidarea imputată. La aceste critici, instanța de recurs menționează că, faptul neidentificării la inculpat a masei lemnoase sau stabilirii cazului de vânzare ilegală a lemnului de către ultimul și lipsa martorilor în acest sens, nu îl dezvinovățește pe inculpat, deoarece la bunurile încredințate ca pădurar lui Culeac Viorel, avea acces în primul rând acesta ca administrator al ocolului silvic Susleni, care contrar obligațiilor de serviciu avute nu a întreprins măsuri în vederea păstrării acestor bunuri și nu a combătut învinuirile aduse, prin urmare confirmându-se în cadrul examinării cauzei vinovăția în faptele imputate.

Argumentele părții apărării invocate în recurs, în partea ce se referă la declararea nulității declarațiilor martorilor audiați, în corespundere cu dispozițiile art. 94 alin. (1) pct. 8), 10), 12) Cod de procedură penală, Colegiul reține că sunt nefondate, respectiv aceste norme de procedură nu sunt incidente cazului supus judecării, iar pe parcursul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești în instanțele de fond, au fost respectate normele de procedură penală, probele fiind administrate, verificate și apreciate în condițiile legii.

Învederând prevederile art. 93 alin. (2) Cod de procedură penală, rezultă că declarațiile inculpatului, ale părții vătămate, ale martorilor sânt probe egale, nefiind stipulat că declarațiile inculpaților au prioritate față de cele ale părților vătămate sau martorilor, iar instanța de judecată, ținând cont de egalitatea părților în proces, este obligată să asigure cercetarea tuturor circumstanțelor cauzei și probelor prezentate de părți, în egală măsură, ca ulterior să le dea acestora o apreciere obiectivă și sub toate aspectele.

Așa cum reiese în mod evident din lucrările dosarului, instanța de apel a dat deplină eficiență probelor cercetate, evaluându-le în mod unitar și evidențiind aspectele concordante, ce confirmă vinovăția inculpatului Culeac Viorel în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. d) și art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal. La fel, reieșind din analiza textuală a deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit constată că, au fost apreciate în mod obiectiv atât declarațiile părții vătămate, martorilor audiați la caz, cât și ale inculpatului, iar declarațiile părții vătămate Guja Iurie și-au găsit confirmarea și prin alte probe cercetate, și verificate în cadrul ședințelor de judecată, inclusiv prin declarațiile martorilor Boldurat Ilie și Don Eugen, care nu sunt în relații de rudenie sau persoane cointeresate la caz.

După cum rezultă din textul deciziei, instanța de apel a descris conținutul probelor, din care întemeiat s-a ajuns la concluzia despre vinovăția inculpatului Culeac Viorel în săvârșirea infracțiunilor de escrocherie și delapidarea averii străine, imputate ultimului.

De altfel, Colegiul penal lărgit reiterează că, indiscutabil, chestiunea cu privire la aprecierea probelor dată de instanțele ierarhic inferioare, care este invocată printre altele și de recurent, ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea ei este de competența instanțelor de fond.

Prin urmare, având în vedere și jurisprudența constantă a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Generalizând cele enunțate, Colegiul penal lărgit, apreciază ca justificate concluziile instanței de apel, privind constatarea vinovăției inculpatului Culeac Viorel în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. d) și art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, nefiind stabilite careva erori de drept, ce ar necesita intervenirea în hotărârea adoptată, în sensul casării acesteia, iar recursul declarat de către apărătorul inculpatului urmează a fi respins ca inadmisibil, deoarece este neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Gamurari Victoria în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui **Culeac Viorel Xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 19 iulie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena